

Selectieadvies archeologische monumentenzorg

Archeologisch bureauonderzoek en verkennend booronderzoek Erpseweg 3 te Veghel - Gemeente Meierijstad

Econsultancy
(definitieve versie rapport)

	Naam	Afdeling/bedrijf	Datum	Paraaf
Opsteller	Juan van der Roest	senior archeoloog, gemeente 's-Hertogenbosch afdeling SO/Erfgood	12-07-2018	
Controle	Stefan Molenaar	senior archeoloog, gemeente 's-Hertogenbosch afdeling SO/Erfgood	13-07-2018	SM
Controle Gemeente Meierijstad	Mark van den Broek	Medewerker erfgoed Gemeente Meierijstad Afdeling GOeP	01-08-2018	

1. Inleiding

Econsultancy heeft in opdracht van Rho adviseurs voor leefruimte een archeologisch onderzoek uitgevoerd voor een plangebied gelegen aan de Erpseweg 3 te Veghel in de gemeente Meierijstad. Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen wijziging in het bestemmingsplan, namelijk het verkleining van het bouwvlak van het bedrijfsperceel.

Om deze ontwikkeling mogelijk te maken, moet eerst een wijziging van het bestemmingsplan te worden doorgevoerd. Hierbij moet ook inzichtelijk te worden gemaakt welke archeologische waarden binnen het plangebied kunnen worden verwacht. Het plangebied valt binnen het BP 'Veghels Buiten-Noordoost'. Volgens dit BP heeft het plangebied geen dubbelbestemming archeologie. Dit is echter een fout bij de interpretatie van het archeologische onderzoek naar archeologische dubbelbestemmingen. Bij herziening van het plangebied is besloten dat de gemeentelijke archeologische verwachtingskaart wordt gehandhaafd en er dus een dubbelbestemming op zijn plaats is. De bijbehorende planregels van de dubbelbestemming '*Waarde-Archeologie*' is archeologisch onderzoek noodzakelijk bij bodemingrepen > 100 m² en dieper dan 30 cm -mv. De dubbelbestemming is afgeleid van de verwachtingskaart en de bijbehorende beleidsnota (WAD 2014). Volgens de beleidskaart ligt het plangebied in een zone met *hoge* en *middelhoge* archeologische verwachting.

De gemeente Meierijstad is - als bevoegde overheid - gevraagd het rapport te beoordelen en een selectieadvies op te stellen. Het rapport is daartoe voorgelegd aan de afdeling SO/Erfgoed van de gemeente 's-Hertogenbosch.

1.1 Het plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Erpseweg, ca. 1 km ten O. van Veghel. Het gebied is kadastraal bekend als Veghel, sectie N, nr. 390, 733 en 736. De grootte van de locatie bedraagt ca. 3,6 ha.

Het plangebied is momenteel bebouwd met enkele loodsen, een kantoor en een woonhuis. Tevens is een deel verhard en in gebruik als weg/parkeerplaats. De eigenaar/gebruiker is bouwbedrijf Van de Ven. Op basis van het historisch kaartmateriaal is duidelijk dat het ZO deel van het gebied al enkele decennia is bebouwd. In de loop van de tijd is ook de rest van het plangebied bebouwd. Deze bebouwing is hedendaags nog aanwezig en in gebruik.

Voor de locatie en exacte begrenzing van het plangebied wordt verwezen naar het beoordeelde rapport van Econsultancy (zie onder).

1.2 Aard van de bedreiging

Verdere gegevens over de aard van de voorgenomen ontwikkeling, behalve "*verkleining van het bouwvlak van het bedrijfsperceel*" zijn blijkbaar momenteel nog niet bekend. Naar verwachting wordt de bodem op bepaalde plaatsen tot een zekere diepte verstoord waarbij er dus een gerede kans bestaat dat eventueel aanwezige archeologische waarden worden verstoord of vernietigd.

2. Archeologisch onderzoek

Econsultancy heeft daartoe in mei 2018 een onderzoek uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn vastgelegd in het rapport:

Beurskens, P., 2018 : Archeologisch bureauonderzoek en verkennend booronderzoek Erpseweg 3 te Veghel, gemeente Meierijstad - Econsultancy rapportnr 5859.001 - versie 2 (definitief) - 12 juni 2018.

Eerder was de conceptversie (v. 1, concept - 14 mei 2018) beoordeeld. Beoordeling: 28 mei 2018.

2.1 Onderzoeksmethode

Het onderzoek bestond uit een bureauonderzoek waarbij een gespecificeerde archeologische verwachting is opgesteld en een verkennend booronderzoek. Tot slot is in het rapport een advies is gegeven aangaande de mogelijke noodzaak van verder, aanvullend onderzoek.

2.2 Conclusie onderzoek (verkort)

Het plangebied ligt binnen een gebied met overwegend afzettingen van de Formatie van Bostel. Volgens de Bodemkaart is het Z. deel van het plangebied gekarteerd als laarpodzolgronden; leemarm en zwak lemig fijn zand en het N. deel als beekerdgronden; leemarm en zwak lemig fijn zand.

Op basis van het bureauonderzoek geldt er een *lage* verwachting voor het Paleolithicum en Mesolithicum. Het plangebied ligt niet op een gradiëntzone of vlakbij een beekdal, een ongunstige situatie is voor jager/verzamelaars. Voor landbouwers vanaf het Neolithicum was het een gunstige locatie. Er geldt dan ook een *hoge* verwachting voor het Neolithicum t/m de Nieuwe Tijd.

Gezien deze verwachting is binnen het plangebied vervolgonderzoek noodzakelijk om deze te toetsen. Dit kon het beste worden uitgevoerd in de vorm van een verkennend booronderzoek.

Verspreid in het plangebied werden boringen gezet om inzicht te krijgen in de toestand van het bodemprofiel. Tevens is gekeken naar de aanwezigheid van mogelijke vegetatie- en/of cultuurlagen, die zichtbaar zijn als bodemverkleuringen. Er is in 7 raaien geboord met een afstand van 40 m tussen de raaien en een afstand van 50 m tussen de boringen. De raaien zijn verspringend ten opzichte van elkaar gezet. In totaal zijn er 16 boringen met een edelmanboor (diam. 7 cm) tot max. 2,20 m -mv gezet. De boringen zijn lithologisch conform de ASB 5.2 beschreven.

Er zijn twee (deels) intacte bodemprofielen waargenomen. Het bodemprofiel bestaat uit (een stelconplaat en) een laag bouwzand tot ongeveer 40 cm -mv. Vervolgens een laag B- of BC-horizont bestaande uit matig fijn, zwak siltig, zwak humeus donkerbruin zand. Hieronder bevinden zich de natuurlijke afzettingen, de C-horizont. Deze bestaat uit matig fijn, zwak siltig zand. Plaatselijk zijn er sterk tot zwakke gleyverschijnselen waargenomen die zijn ontstaan door een fluctuerende grondwaterstand. In de overige boringen is een verstoord bodemprofiel aangetroffen. De verstoringen bevinden zich op een diepte van 75 tot 220 cm -mv. Op basis van de waargenomen bodemverstoringen en de aanwezigheid van bebouwing op een deel van de nieuwbouwlocatie, kan worden geconcludeerd dat archeologische waarden niet meer *in situ* worden verwacht.

2.3 Advies Econsultancy

De gespecificeerde archeologische verwachting, zoals die is weergegeven tijdens het bureauonderzoek, is door het booronderzoek grotendeels worden weerlegd. De archeologische verwachting van *alle periodes* kan worden bijgesteld naar *laag*. Op grond hier adviseert Econsultancy om de *dubbelbestemming archeologie* in het plangebied te laten vervallen.

De resultaten van onderhavig onderzoek dienen te worden beoordeeld door de bevoegde overheid (gemeente Meierijstad). De bevoegde overheid neemt vervolgens een besluit.

Mochten tijdens de graafwerkzaamheden toch archeologische waarden worden aangetroffen, dan dient hiervan melding te worden gemaakt conform art. 5.10 van de Erfgoedwet uit juli 2016. Melding van archeologische waarden kan plaatsvinden bij het Ministerie van OCW (de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed), de gemeente Meierijstad of de Provincie Noord-Brabant.

3. Beoordeling rapportage door/namens de Gemeente Meierijstad

Het rapport biedt nu voldoende informatie om tot een selectiebesluit te komen. De eerder gemaakte op- en aanmerkingen zijn in voldoende mate beantwoord, wel blijft dat - door terreinomstandigheden gedwongen - er mogelijk sprake is van relatief te weinig boringen op het te ontwikkelen deel van het plangebied.

3.1 Selectieadvies Gemeente Meierijstad

Uitgaande van de resultaten van het onderzoek zoals uitgevoerd door Econsultancy, kan de gemeente Meierijstad nu instemmen met de inhoud en strekking van het rapport en met het advies het terrein voor de ontwikkeling vrij te geven.

Verder neemt de gemeente het advies van Econsultancy over aangaande het mogelijk voorkomen van zogenaamde toevalsvondsten en de omgang daarmee:

Mochten tijdens de graafwerkzaamheden toch archeologische waarden worden aangetroffen, dan dient hiervan melding te worden gemaakt conform art. 5.10 van de Erfgoedwet. Melding kan plaatsvinden bij het Ministerie van OCW (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed), de gemeente Meierijstad of de Provincie Noord-Brabant.